

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету СПП
О.В. Пономаренко
(ініціали та прізвище)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ
(назва дисципліни)

Підготовки першого (бакалаврського рівня вищої освіти)
(назва освітнього ступеню)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Психологія»

галузі знань 05 – Соціальна та поведінкові науки
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ (-ЧП): Іванова Л.С. – кандидат філософських наук, доцент
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
На засіданні кафедри педагогіки та психології
Освітньої діяльності

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри О.І. Іваницький

О.І. Іваницький
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньої програми

Гарант
(підпис) (ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: Lar17115@ukr.net

Сези ЗНУ повідомлення:

Телефон: 0932240923

Інші засоби зв'язку: Telegram

Кафедра: педагогіки та психології освітньої діяльності, м. Запоріжжя, вул. Гоголя, 118 (VIII корп., к. 212)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Політична психологія» є засвоєння студентами основних теоретичних підходів до вивчення психологічних явищ та процесів, що супроводжують політичну діяльність, роз'яснення явищ політичної свідомості та політичної самосвідомості, одержання теоретичних основ для складення уявлень про свою власну політичну свідомість, самосвідомість та ідентичність; надавання характеристик психологічним явищам, що викликають та супроводжують політичні процеси у суспільстві..

Навчальний курс «Політична психологія» знайомить студентів із психологічними аспектами функціонування політичної системи суспільства (особливостями політичної свідомості, політичної соціалізації, політичної комунікації, політичної активності).

Курс «Політична психологія» спирається на основний принцип: сприяти свідомому творчому засвоєнню теоретичних засад сучасної політичної психології та формувати стійкий інтерес до психолого-політичних явищ.

Навчальна дисципліна «Політична психологія» логічно й змістовно-методично пов'язана з дисциплінами «Загальна психологія», «Соціальна психологія», та «Філософія психології».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова / Вибіркова	
Семестр	5 -й	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	24 год.	8 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	24 год.	6 год.
Самостійна робота	72 год.	год.
Консультації	<i>Zoom ідентифікатор 7337541943, пароль y7Dr6v). П'ятниця 12.55</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Іспит	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9017	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сінквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків);</p> <p>дослідницький (систематичне розмірковування та рефлексія над розглянутим матеріалом, здобутим досвідом, власними способами мислення.</p> <p>Методи стимулювання: тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій; формулювання пошукових завдань та організація філософського осмислення наукових проблем; використання PRES-формули.</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle;</p> <p>Самостійна робота: підготовка до письмових відповідей на практичні завдання.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сінквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків);</p> <p>дослідницький (систематичне розмірковування та рефлексія над розглянутим матеріалом, здобутим досвідом, власними способами мислення.</p> <p>Методи стимулювання:</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle;</p> <p>Самостійна робота: підготовка до письмових відповідей на практичні завдання.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою</p>

	тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій; формулювання пошукових завдань.	здобувача).
Здатність бути критичним і самокритичним	<p>Словесні методи: (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p> <p>Методи стимулювання: розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій;</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p> <p>Самостійна робота: підготовка до письмових відповідей на практичні завдання.</p>
Здатність приймати обґрунтовані рішення	<p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання, дискусії-симуляції, провокативні твердження.</p> <p>Методи стимулювання: тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій; формулювання пошукових завдань та організація філософського осмислення наукових проблем; використання PRES-формули.</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p> <p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p>
Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	<p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання, дискусії-симуляції, провокативні твердження.</p> <p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія,); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси).</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle..</p> <p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p>

Здатність працювати в команді	<p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання, дискусії-симуляції, провокативні твердження.</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси).</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle..</p> <p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p>
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	<p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p> <p>Інтерактивні методи:</p> <p>(діалог, групова дискусія,); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p>
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення	<p>Інтерактивні методи:</p> <p>(діалог, групова дискусія,); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси,</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle..</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>

здорового способу життя.	розробка проєктів).	
Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою	<p>Інтерактивні методи:</p> <p>(діалог, групова дискусія,); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків).</p> <p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання, дискусії-симуляції, провокативні твердження.</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно будувати гармонійні стосунки з оточенням	<p>Методи навчання:</p> <p>інтерактивні методи (діалог, групова дискусія, проактивне навчання, коучінг, фасилітація та модерування групових дискусій, методика відкритих питань).</p> <p>Методи стимулювання: тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму.</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, захист практичних завдань.</p>
Цінування та повага різноманітності та мультикультурності суспільних відносин	<p>Інтерактивні методи:</p> <p>(діалог, групова дискусія, проактивне навчання, коучінг, фасилітація та модерування групових дискусій, методика відкритих питань).</p> <p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання, дискусії-симуляції, провокативні твердження.</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі); участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p>
Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	<p>Інтерактивні методи:</p> <p>(діалог, групова дискусія, проактивне навчання, коучінг, фасилітація та модерування</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної</p>

	<p>групових дискусій, методика відкритих питань).</p> <p>Метод пізнавального формування інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p> <p>Методи цифрової педагогіки: використання онлайн-додатків, хмарних сервісів, програмного забезпечення, мультимедійного обладнання.</p>	<p>діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі); участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p>
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту	<p>Метод пізнавального формування інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p> <p>Методи цифрової педагогіки: використання онлайн-додатків, хмарних сервісів, програмного забезпечення, мультимедійного обладнання.</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі); участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle,.</p>
Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія,); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків).</p> <p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання.</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію під час здійснення професійної діяльності	<p>Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle.</p>
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних	<p>Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних</p>	<p>Поточний контроль:</p> <p>участь у дискусії, опитування</p>

технологій, для вирішення професійних завдань	дошок: Miro, Jamboard, Padlet. Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	(тестування) у т. ч. з використанням Moodle.
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами). Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle,
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами). Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія,); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків). Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle,.
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сімквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків). моделі). Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet. Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle,. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle

	Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet.	Moodle,.
--	---	----------

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти політичної психології

Тема 1. Політична психологія як наука.

Політика як діяльність. Предмет та завдання політичної психології. Основні об'єкти політичної психології у внутрішній політиці, у зовнішній політиці та міжнародних відносинах. Основні засади політичної психології. Етичні засади політичної психології. Основні проблеми політичної психології. Функції політичної психології. Проблема методології та методи політико-психологічного дослідження.

Тема 2. Становлення та розвиток політичної психології.

Перші форми наукового політико-психологічного знання: від Античності - до Нового часу. Розвиток політико-психологічних підходів у XIX – XX століттях. Витоки політичної психології в Україні. Сучасний стан політичної психології.

Змістовий модуль 2. Основні поняття та категорії політичної психології

Тема 3. Політична свідомість. Політична культура.

Поняття і зміст політичної свідомості. Структура і класифікація політичної свідомості. Політична ідеологія як форма політичної свідомості. Поняття, структура та функції політичної культури. Типологія політичних культур. Політична культура сучасної України.

Тема 4. Політична психіка.

Політичне сприйняття. Політична пам'ять. Політичне мислення. Політична уява. Політичні емоції та почуття. Політична воля. Політичне встановлення та стереотипи. Колективне несвідоме у політиці. Політичний менталітет.

Тема 5. Психологія політичної діяльності.

Політична діяльність як соціально-психологічний феномен. Психологічні аспекти електоральної поведінки.

Змістовий модуль III. Змістово-функціональна сутність політичної психології

Тема 6. Політична психологія особистості.

Особистість та особистісний фактор у політиці. Поняття та політико-психологічна структура особистості. Політична соціалізація особистості. Психологія політичної активності та політичного участі. Політична культура особистості.

Тема 7. Психологія політичного лідерства та політичної еліти.

Психологічна природа політичного лідерства. Теорії політичного лідерства. Політико-психологічні типології лідерства. Типологія лідерів. Психологія вождів та вождизму. Психологія політичної еліти. Політична еліта в Україні.

Змістовий модуль IV. Психологія великих соціальних груп у політиці

Тема 8. Психологія мас та і масових політичних настроїв.

Поняття великої соціальної групи у політиці, соціальні класи. Ознаки класу: класові інтереси та потреби; емоційна сфера; цінності та ціннісні орієнтації. Політико-психологічні характеристики великих соціальних груп: буржуазія, робітничий клас, селянство, інтелігенція, середній клас, маргінальні групи та люмпенізовані верстви суспільства.

Тема 9. Психологія національно-етнічних спільнот

Види національно-етнічних груп: рід, плем'я, народ, етнос. Національна свідомість. Національна самосвідомість. Національний характер та національний темперамент. Український національний характер. Психологія та політика національних конфліктів.

Змістовий модуль V. Психологія малих соціальних груп у політиці

Тема 10. Психологія малих груп у політиці.

Розуміння малої групи у політичній психології. Типологія малих груп у політиці. Формування малих груп у політиці. Група та команда в політиці. Лідер та група.

Змістовий модуль VI. Психологія масових інформаційних процесів.

Тема 11. Психологія стихійної масової поведінки.

Стихійні масові групи. Основні види масової стихійної поведінки. Особливості психології масової поведінки. Чинники формування і розвитку масовидної стихійної поведінки. Психологічні механізми впливу людей один на одного у масових групах. Натовп як соціально-психологічний феномен. Ознаки натовпу. Різновиди натовпу. Формування натовпу.

Тема 12. Політична іміджологія.

Поняття та типологія іміджу. Суб'єкти політичного іміджу. Імідж політичного лідера основні компоненти іміджу політичного лідера. Імідж українських політичних лідерів Імідж політичної партії. Політичний імідж держави. Політичний імідж України.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема. Політична психологія як наука.	2	2	щотижня
Практичне заняття 1	Тема. Політична психологія, як наука ПЛАН 1. Поняття, об'єкт і предмет політичної психології. 2. Завдання політичної психології. 3. Особливості і форми вияву політичної психології. 4. Методи і функції політичної психології 5. Основні проблеми політичної психології.	2		щотижня
Самостійна робота	Завдання: Заповніть таблицю основних етапів розвитку політичної науки (назва етапу, основні ідкі, представники).	4	8	
Лекція 2.	Тема. Становлення та розвиток політичної психології.	2		щотижня
Практичне заняття 2	Тема. Становлення та розвиток політичної психології. План 1. Особливості розвитку політичної думки Древня Греція 2. Особливості розвитку політичної думки Древній Рим 3. Особливості розвитку політичної думки Епоха відродження 4. Особливості розвитку політичної думки Політична психологія 19ст. 5. Особливості розвитку політичної думки Психологія 20ст. 6. Особливості розвитку політичної думки Чикагська школа - предтеча сучасної політичної психології. Особливості розвитку політичної думки Витоки політичної психології України.	2		щотижня
Самостійна робота	Завдання: Складання таблиці щодо історії розвитку Політичної психології. Таблиця обсягом до 5 тис. знаків з пробілами. 1. Під час роботи з джерелом виділить основні етапи становлення науки. 2. Дайте стислу характеристику кожного етапу. 3. Надайте прізвища основних представників по кожному періоду.	4	8	
Лекція 3.	Тема. Політична свідомість. Політична культура.	2		щотижня
Практичне заняття 3.	Тема. Політична свідомість. Політична культура. ПЛАН 1. Теоретичні підходи до розуміння поняття політична культура. 2. Поняття, структура та функції політичної культури 3. Типологія політичних культур 4. Політична культура сучасної України 5. Менталітет української нації і формування політичної культури.	2		щотижня
Самостійна робота	Завдання: Підготувати доповідь-презентацію за одним із теоретичних питань з аргументованим викладенням матеріалу та власної точки зору щодо проблеми.	8	10	

	<p>Усний виступ з використанням презентації та взаємодія з аудиторією передбачають таке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вільне володіння матеріалом, його переказ. Пояснення головних понять, наведення прикладів 2. Повнота (висвітлення усіх компонентів відповіді), лаконічність та ємність інформації (не повинно бути суцільного погано сприйманого тексту). 3. Взаємодія з аудиторією, вміння зацікавити, залучити аудиторію до розгляду теми, вміння звернутися до аудиторії за поясненнями, вміння ставити питання (питання проблемного характеру, на роздум, на кмітливість). У презентації у відповідному за змістом слайді можуть бути відображені питання до аудиторії або завдання. 4. Підведення підсумків, вміння робити висновки (викладення основної ідеї теми, що розглядалася, у вигляді тез, вираження власного ставлення до питань, що висвітлюються, зазначення ще не вирішених проблем, звернення до аудиторії тощо). 5. Грамотність викладення матеріалу: - відповідність науковим положенням; мовленева (лінгвістична, стилістична) грамотність 			
Лекція 4.	Тема. Політична психіка.	2	2	щотижня
Практичне заняття 4.	<p>Тема. Політична психіка.</p> <p>ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичне сприйняття. 2. Політичне мислення. 3. Політичні емоції та почуття. 4. Політичні установки та стереотипи. 5. Інертність політичної психіки. 	2		щотижня
Самостійна робота	Завдання: Скласти кросворд за темою практичного заняття. Вимоги до виконання та оформлення: Кросворд повинен мати 3 сторінки: завдання, заповнений кросворд та кросворд без відповідей, тільки з цифрами позицій. Завдання повинні бути лаконічними, саме з теми заняття.	6	9	
Лекція 5.	Тема. Психологія політичної діяльності.	2		щотижня
Практичне заняття 5.	<p>Тема. Психологія політичної діяльності.</p> <p>ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична діяльність як соціально-психологічний феномен. 2. Психологічні чинники політичної діяльності. 3. Мотиви досягнення політичної влади. 4. Основні концепції і моделі електоральної поведінки. 	2	2	щотижня
Самостійна робота	Завдання: Скласти кросворд за темою практичного заняття. Вимоги до виконання та оформлення: Кросворд повинен мати 3 сторінки: завдання, заповнений кросворд та кросворд без відповідей, тільки з цифрами позицій. Завдання повинні бути лаконічними, саме з теми заняття.	6	8	
Лекція 6.	Тема. Політична психологія особистості	2		щотижня
Практичне заняття 6.	<p>Тема. Політична психологія особистості</p> <p>ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість та особистісний фактор у політиці. 2. Політико-психологічна структура особистості. 3. Політична соціалізація особистості. 4. Політична культура особистості. 	2		щотижня

Самостійна робота	<p>Завдання: Підготувати доповідь-презентацію за одним із теоретичних питань з аргументованим викладенням матеріалу та власної точки зору щодо проблеми.</p> <p>Усний виступ з використанням презентації та взаємодія з аудиторією передбачають таке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вільне володіння матеріалом, його переказ. Пояснення головних понять, наведення прикладів 2. Повнота (висвітлення усіх компонентів відповіді), лаконічність та ємність інформації (не повинно бути суцільного погано сприйманого тексту). 3. Взаємодія з аудиторією, вміння зацікавити, залучити аудиторію до розгляду теми, вміння звернутися до аудиторії за поясненнями, вміння ставити питання (питання проблемного характеру, на роздум, на кмітливість). У презентації у відповідному за змістом слайді можуть бути відображені питання до аудиторії або завдання. 4. Підведення підсумків, вміння робити висновки (викладення основної ідеї теми, що розглядалася, у вигляді тез, вираження власного ставлення до питань, що висвітлюються, зазначення ще не вирішених проблем, звернення до аудиторії тощо). 5. Грамотність викладення матеріалу: - відповідність науковим положенням; мовленева (лінгвістична, стилістична) грамотність 	8	10	
Лекція 7.	Тема. Психологія політичного лідерства та політичної еліти.	2		щотижня
Практичне заняття 7.	<p>Тема. Психологія політичного лідерства та політичної еліти.</p> <p style="text-align: center;">ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні трактування поняття «еліта», «елітарність». (Г. Моска, В. Парето, Р. Милс, Г. Лассуелл та ін.). 2. Психологія політичної еліти: поняття і суть, причини її утворення. 3. Умови існування еліти. 4. Психологічні аспекти типології політичної еліти. Психологічна концепція еліт Н.Б. Карабуценка. 5. Політична еліта України: психологічні проблеми становлення і функціонування. 	2	2	щотижня
Самостійна робота	<p>Завдання: Підготувати доповідь-презентацію за одним із теоретичних питань з аргументованим викладенням матеріалу та власної точки зору щодо проблеми.</p> <p>Усний виступ з використанням презентації та взаємодія з аудиторією передбачають таке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вільне володіння матеріалом, його переказ. Пояснення головних понять, наведення прикладів 2. Повнота (висвітлення усіх компонентів відповіді), лаконічність та ємність інформації (не повинно бути суцільного погано сприйманого тексту). 3. Взаємодія з аудиторією, вміння зацікавити, залучити аудиторію до розгляду теми, вміння звернутися до аудиторії за поясненнями, вміння ставити питання (питання проблемного характеру, на роздум, на кмітливість). У презентації у відповідному за змістом слайді можуть бути відображені питання до аудиторії або завдання. 4. Підведення підсумків, вміння робити висновки (викладення основної ідеї теми, що розглядалася, у вигляді тез, вираження власного ставлення до питань, що висвітлюються, зазначення ще не вирішених проблем, 	8	10	

	звернення до аудиторії тощо). 5. Грамотність викладення матеріалу: - відповідність науковим положенням; мовленева (лінгвістична, стилістична) грамотність			
Лекція 8.	Тема. Психологія мас та і масових політичних настроїв.	2		щотижня
Практичне заняття 8.	Тема. Психологія мас та і масових політичних настроїв. ПЛАН 1. Масова політична свідомість.. 2. Індивід та масова поведінка. 3. Масовий політичний настрій. 4. Індивід та масова поведінка.	2		щотижня
Самостійна робота	Завдання: Скласти кросворд за темою практичного заняття. Вимоги до виконання та оформлення: Кросворд повинен мати 3 сторінки: завдання, заповнений кросворд та кросворд без відповідей, тільки з цифрами позицій. Завдання повинні бути лаконічними, саме з теми заняття.	6	9	
Лекція 9.	Тема. Психологія національно-етнічних спільнот.	2	2	щотижня
Практичне заняття 9.	Тема. Психологія національно-етнічних спільнот. ПЛАН 1. Психологічна характеристика національно-етнічних спільнот. 2. Структура і властивості психології націй. 3. Національно-етнічні проблеми в сучасному світі. 4. Проблеми становлення української політичної нації. 5. Причини і наслідки етноконфліктів.	2		щотижня
Самостійна робота	Завдання: Дайте відповідь на запитання. Які компоненти включає звичайна національна свідомість? (доповідь письмова)	5	9	
Лекція 10.	Тема. Психологія малих груп у політиці.	2		щотижня
Практичне заняття 10.	Тема. Психологія малих груп у політиці. ПЛАН 1. Розуміння малої групи у політичній психології 2. Психологія малих груп у політиці 3. Команда та лідер.	2		
Самостійна робота	Завдання: Скласти кросворд за темою практичного заняття. Вимоги до виконання та оформлення: Кросворд повинен мати 3 сторінки: завдання, заповнений кросворд та кросворд без відповідей, тільки з цифрами позицій. Завдання повинні бути лаконічними, саме з теми заняття.	6	9	
Лекція 11.	Тема. Психологія стихійної масової поведінки.	2		щотижня
Практичне заняття 11.	Тема. Психологія стихійної масової поведінки ПЛАН 1. Основні різновиди масової стихійної поведінки. 2. Натовп як соціально-психологічний феномен. 3. Психологія поведінки людини в натовпі. 4. Психологічна характеристика паніки	2	2	щотижня
Самостійна робота	Завдання: Створіть таблицю на тему «Основні етапи створення натовпу»	3	6	
Лекція 12.	Тема. Політична іміджологія.	2	2	щотижня
Практичне заняття 12.	Тема. Політична іміджологія. ПЛАН 1. Поняття та типологія іміджу 2. Суб'єкти політичного іміджу.	2		щотижня

	3. Імідж політичного лідера. 4. Імідж політичної партії 5. Політичний імідж держави			
Самостійна робота	Завдання: Студентам необхідно на конкретних прикладах з вітчизняної реклами проілюструвати такі інструменти створення іміджу відомої людини (вказати): - візуалізація - деталізація - емоціоналізація - створення форматів - вербалізація - міфологізація Форма звіту: підготовка презентації в PowerPoint.	8	10	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Теоретичне завдання – усне опитування,	Участь в обговоренні місця і ролі знання з психології в подальшій професійній діяльності.	У межах підготовки до практичних занять	5
Практичне заняття №2	Практичне завдання	Виконання завдання самостійної творчої роботи.	У межах підготовки до практичних занять.	5
Практичне заняття №3	Теоретичне завдання	Презентація й обговорення самостійного творчого завдання на практичному занятті	У межах підготовки до практичних занять	5
Практичне заняття №4	Практичне завдання Теоретичне завдання – усне опитування	Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами).	У межах підготовки до практичних занять.	5
Практичне заняття №5	Теоретичне завдання Теоретичне завдання – усне опитування	Самостійне проходження електронного тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 1.	Упродовж тижня після проведення лекційного заняття з останньої теми Розділу і	5
Практичне заняття №6	Практичне завдання	Скласти кросворд за темою, використовуючи терміни, що визначені рамками теми практичного заняття (15–20 термінів).	Вимоги до виконання та оформлення: Кросворд повинен мати 3 сторінки: завдання, заповнений кросворд та кросворд без відповідей, тільки з цифрами позицій). Завдання повинні бути лаконічними, саме з теми заняття.	5
Практичне заняття №7	Практичне завдання	Самостійне проходження електронного тестування	Вимоги до виконання та упродовж тижня після	5

		за результатами вивчення матеріалу Розділу 2.	проведення лекційного заняття з останньої теми Розділу 2.	
Практичне заняття №8	Теоретичне завдання – усне опитування	Самостійне проходження електронного тестування	У межах підготовки до практичних занять	5
Практичне заняття №9	Теоретичне завдання – усне опитування	Самостійне проходження електронного тестування	У межах підготовки до практичних занять	5
Практичне заняття №10	Теоретичне завдання – усне опитування	Самостійне проходження електронного тестування	У межах підготовки до практичних занять	5
Практичне заняття №11	Теоретичне завдання – усне опитування	Самостійне проходження електронного тестування	У межах підготовки до практичних занять	5
Практичне заняття №12	Теоретичне завдання – усне опитування	Самостійне проходження електронного тестування	У межах підготовки до практичних занять	5
Усього поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				
Залік / Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки:		20
	Практичне завдання	Зміст, вимоги до оформлення		20
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Головатий М. Ф. Політична психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 400 с.
2. Головатий В. П. Політична психологія: підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
3. Козирєв М. П. Політична психологія : навч. посібник. Львів : ДУВС, 2018. 648 с.
4. Політична картина світу студентської молоді: психологічні проблеми формування / В. Д. Бондаренко та ін.; за заг. ред. В. Д. Бондаренка. Київ, 2017. 264 с.
5. Скуловатова О. В. Політична психологія : навч. посіб. Київ : Нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с.

Додаткова:

1. Жовтянська В. В. Можливості та обмеження суб'єктного підходу до прогнозування процесів суспільного розвитку. Проблеми політичної психології. 2023. № 13. С. 7–18.
2. Гнатенко П. І. Соціальне прогнозування: від Платона до Фукуями. Київ : Наукова думка, 2021. 328 с.
3. Климчук В. О. Психологія посттравматичного зростання : монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 158 с.
4. Татенко В. О. Колективна інтуїція у прогнозуванні соціальних явищ : монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2023. 100 с.
5. Кульчицька А. В., Гаврилюк Н. К. Акцентуації характеру як межа між нормою і патологією. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 200 с..
6. Івачевська О. В., Малєєва Н. С., Петренко І. В., Цукур О. Г. Менеджмент соціальних конфліктів : методичні рекомендації /за наук. ред. І. В. Петренко. Київ : ЦУЛ, 2020. 77 с.
7. Міжгрупова взаємодія в умовах війни: ідентичності, картини світу, долання травми : матеріали круглого столу, м. Київ, 9 червня 2022 р. Київ : Талком, 2022. 135 с.
8. Негативні психологічні явища у політико-правовій сфері в умовах воєнного конфлікту / Духневич В. М. та ін.; за наук. ред. В. М. Духневича. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 188 с.
9. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій :
практичний посібник / Титаренко Т. М та ін.; за наук. ред. Т. М. Титаренко. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

Інформаційні джерела:

1. Соціальне навчання: механізми розвитку політичних ставлень молоді : наук.-метод. посіб. / Жадан І.В. та ін.; за ред. І.В. Жадан. Кіровоград : Імек-ЛТД, 2020. 188 с. URL: https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/zhadan_2012_posib.pdf.
2. Соціально-психологічна підтримка освітніх реформ : методич. посіб. / Фролов П. Д. та ін.; за ред. Фролов П. Д. Кіровоград : Імек-ЛТД, 2020. 88 с. URL: https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/soc-psych-reform-support_frolov.pdf.
3. Dudnyk Y. I. Stress resistance as a feature of character of the Ukrainians. Scientific studios. 2022. № 50(53). P. 57-65. DOI: [https://doi.org/10.33120/sssppj.vi50\(53\).600](https://doi.org/10.33120/sssppj.vi50(53).600)
4. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущеного заняття здійснюється за допомогою виконання завдань, які подано у навчальному посібнику до курсу (автор Іванова Л.С.). Студент може вибрати найбільш відповідний для нього рівень завдання (репродуктивний рівень оцінюється максимально в 3 бали, продуктивний максимально в 4 бали і творчий оцінюється максимально в 5 балів).

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до студентів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки?

Виконані завдання з елементами плагіату не зараховуються, обговорюються на практичних заняттях. Приклади оформлення цитувань, посилань на авторів тощо також обговорюються на практичних заняттях і надсилаються студентам на електронну пошту.

Комунікація

У який спосіб здійснюватиметься комунікація викладача зі студентами (електронна пошта, Moodle, інші засоби комунікації)? У який термін викладач відповідатиме на письмові запити студентів? Чи існують формальні вимоги до оформлення таких запитів? Якщо так, то які?

Комунікація студентів з викладачем може здійснюватися в різні, прийняті для обох сторін, способи (електронна пошта, Moodle, Zoom, Telegram). Термін відповідей викладача не регламентується. Певних вимог до оформлення запитів студентів не визначено.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>